

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Cirkulärnr: 08:26
Diariernr: 08/1309
Arbetsgivarpolitik: 08-2:12
Nyckelord: Registerkontroll
Handläggare: Christina Madfors
Avdelning: Arbetsgivarpolitiska
Sektion/Enhet: Arbetsrättssektionen
Datum: 2008-03-27
Mottagare: Kommunstyrelsen
Landstingsstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Pacta
Arbetsgivarpolitik
Rubrik: Utvidgad registerkontroll inom förskoleverksamhet,
skola och skolbarnsomsorg
Bilagor: SFS 2008:53

CIRKULÄR 08:26

Arbetsgivarpolitik: 08-2:12

Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Arbetsrättssektionen
Christina Madfors

Nyckelord: Registerkontroll

Kommunstyrelsen
Landstingsstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Pacta
Arbetsgivarpolitik

Utvidgad registerkontroll inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg

Riksdagen har beslutat om ändringar i lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg som innebär att registerkontrollen utvidgas till att gälla fler kategorier. De nya bestämmelserna träder i kraft den 1 april 2008 och framgår dels av proposition 2007/08:28 och dels Utbildningsutskottets betänkande 2007/08:UbU4 med samma rubrik.

Den registerkontroll som i dag ska göras av alla som erbjuds anställning (nyanställning) inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg, utvidgas till vissa ytterligare personkategorier som arbetar eller praktiserar i de nämnda verksamheterna. I lagen införs en ny bestämmelse, 2 a §, som avser utvidgningen av personkategorierna utöver vad som framgår av 1 och 2 §§. Det nya är att lagen även gäller alla personer som erbjuds att utföra arbete eller praktik inom de berörda verksamheterna. Därtill ändras 3 § så att den utökade personkretsen omfattas av undantagsbestämmelsen från huvudregeln att registerutdrag ska lämnas.

I cirkulär 2000:136 har en utförligare redogörelse lämnats om lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg vilken trädde i kraft den 1 januari 2001. Med anledning av de nu aktuella lagändringarna lämnas följande redogörelse.

Utvidgningen av registerkontrollen i 2 a §

Av propositionen framgår att för att bättre tillgodose lagens syfte bör registerkontrollen utvidgas till att omfatta alla som genom huvudmannens försorg arbetar inom de berörda verksamheterna på i huvudsak samma villkor som en där anställd person. Huvudmannens val att rekrytera personal på annat sätt än genom anställning bör således inte som idag vara avgörande för om den som erbjuds arbete inom verksamheten ska omfattas av lagens bestämmelser om registerkontroll.

Av den anledningen införs 2 a § som innebär en utvidgning av de personkategorier som omfattas av lagen utöver de som framgår av 1 och 2 §§. Utvidgningen avser följande personkategorier:

1. Uppdragstagare m.fl.

I 2 a § första punkten införs ytterligare personkategorier. Gemensamt för dessa är att arbetet ska utföras under omständigheter liknande dem som förekommer i ett anställningsförhållande i verksamheten. Därmed avses att det ska vara fråga om regelbundet förekommande eller återkommande arbetsuppgifter som annars utförs eller skulle kunna utföras av anställda inom verksamheten.

Den utvidgade registerkontrollen avser inhyrd personal från ett bemanningsföretag och enskilda uppdragstagare. Vidare omfattas anställda i företag som genom avtal med en huvudman för förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorgen sköter stödfunktioner som städning, skolmåltider eller skolskjuts.

Även anställda hos en kommun, som organisatoriskt tillhör en annan nämndförvaltning än den som ansvarar för kommunens förskoleverksamhet, skola eller skolbarnsomsorg, men som på grund av organisationen tilldelas arbetsuppgifter inom dessa verksamheter kommer att omfattas av den utvidgade registerkontrollen. Det kan t.ex. röra sig om en fritidsledare som tillhör fritidsförvaltningen men arbetar vid en skola, eller personal som tillhör fastighetsförvaltningen men utför löpande vaktmästarsysslor vid en förskola eller skola. Konsekvenserna för den enskilde som i en sådan situation inte vill genomgå registerkontroll bestäms, enligt propositionen, ytterst av arbetsrättsliga regler. Genom en övergångsbestämmelse gäller lagen endast den som efter ikraftträdandet anställs hos en kommun inom en nämndförvaltning som utför eller kommer att utföra uppdrag i förskoleverksamhet, skola eller skolbarnsomsorgen.

2. Lärarstudenter och vissa vuxenstudierande

I 2 a § andra punkten införs att högskolestudenter i lärarutbildningen eller vuxenstudierande i påbyggnadsutbildningar till barnskötare eller liknande inom kommunal vuxenutbildning, som tilldelas plats för att utföra verksamhetsförlagd del av utbildningen inom förskoleverksamhet, skola eller skolbarnsomsorgen omfattas av lagen.

3. Deltagande i arbetsmarknadspolitiska program

I 2 a § tredje punkten anges att den som genom deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program tilldelas plats för arbetspraktik eller någon annan programinsats inom de berörda verksamheterna omfattas av registerkontrollen. De arbetsmarknadspolitiska programmen utgörs av bl.a. arbetspraktik, jobb- och utvecklingsgarantin, ungdomsinsatser och projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning.

Vem ansvarar för att registerkontrollen sker?

Idag gäller att om någon erbjuds en anställning ska huvudmannen för den aktuella verksamhetens ansvara för att registerkontroll sker innan arbetet påbörjas inom verksamheten.

Genom införandet av 2 a § ges huvudmannen en skyldighet att utföra registerkontroll även av personer som är anställda hos andra arbetsgivare. Av den anledningen bör det i de avtal som ingås med dessa arbetsgivare finnas tydliga villkor som möjliggör för huvudmannen att genomföra en sådan kontroll och tillförsäkrar denne rätten att neka en enskild person tillträde till verksamheten om det framkommer skäl för det vid registerkontrollen. Vad som gäller för den som ingår avtal med en kommun om att utföra kommunens uppgifter inom förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen enligt 2 a kap. 5 § skollagen (1985:100) eller beträffande förskoleklassen enligt 2 b kap. 2 § samma lag samt för den som enligt lagen (1993:802) om entreprenadförhållanden inom skolan får bedriva undervisning för skolpliktiga barn, framgår av proposition 1999/2000:123 s. 23.

När ska registerkontrollen ske?

För inhyrd personal och uppdragstagare ska registerkontrollen ske innan arbetet påbörjas. För lärarstudenter och för dem som deltar i de arbetsmarknadspolitiska programmen gäller att de ska uppvisa ett registerutdrag innan de utför verksamhetsförlagda delar av sin utbildning alternativt innan de påbörjar sin praktik eller motsvarande.

Till vem ska registerutdraget lämnas?

Registerutdraget ska lämnas till den inom verksamheten som har getts ansvaret för rekrytering eller mottagning för verksamhetsförlagd utbildning eller arbetspraktik, se 2 a § andra stycket.

Vad blir följden av att registerutdrag inte lämnas?

Om registerutdrag inte har lämnats får inhyrd personal eller uppdragstagare inte anlitas för att utföra arbete inom verksamheten. För studenter eller en deltagare i ett arbetsmarknadspolitiskt program gäller att de inte får tas emot för utbildning eller praktik, se 2 a § andra stycket.

Registerutdragets giltighetstid

Som tidigare gäller att registerutdraget får vara högst ett år gammalt. I 3 § har ett tillägg skett så att även de personkategorier som avses i den nya 2 a § undantas från bestämmelsen om registerkontroll vid ett förnyat erbjudande om deltagande i verksamheten inom ett år från det att det förra deltagandet upphörde.

Personkategorier som inte omfattas av lagen

Enligt propositionen omfattas inte samtliga vuxna som befinner sig i de berörda verksamheterna av registerkontrollen. De personkategorier som avses är: barns/elevers personliga assistenter enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade samt föräldrar i föräldrakooperativa förskolor även om de utför arbetsuppgifter som annars skulle kunna utföras av anställda, eftersom de inte utför arbete på grund av ett uppdragsavtal med huvudmannen. Vidare omfattas inte vuxna familjemedlemmar till dagbarnvårdare i familjedaghem. Färdtjänstchaufförer och bussförare i linjetrafik omfattas inte heller av registerkontrollen.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Den nya lagen träder i kraft den 1 april 2008.

Övergångsbestämmelserna innebär att redan anställda hos bemanningsföretag eller t.ex. städföretag inte omfattas av de nya bestämmelserna. Studenter som redan har antagits till en lärarutbildning eller berörda utbildningar inom kommunal vuxenutbildning omfattas inte heller, liksom inte heller den som före ikraftträdandet har anvisats deltagande ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Kommentar

Genom att lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg nu skärps är det viktigt att finna lämpliga rutiner för den utökade registerkontrollen. Det är den enskilde arbetssökanden/praktikanten som ska inge registerutdraget. Vid nyanställning, inhyrning av ny personal eller vid ny praktikplats torde det inte möta några hinder att få del av det begärda registerutdraget.

Det är närmast övergångsbestämmelserna, se ovan, som kan medföra att det i något fall kan komma att ifrågasättas om registerutdraget måste inges innan personen börjar arbeta eller praktisera i verksamheten. Då lagen är en skyldighetslagstiftning är det huvudmannen för de berörda verksamheterna som är ålagd att begära in registerutdraget. Det enda undantaget regleras i 3 §, och avser situationen när huvudmannen har gjort en registerkontroll för samma person det senaste året. Den arbetstagare, uppdragstagare eller praktikant som motsätter sig att lämna ett registerutdrag, bör i förekommande fall motivera varför det inte ska ske någon registerkontroll.

Frågor med anledning av innehållet i cirkuläret besvaras av arbetsrättssektionen och i första hand av Christina Madfors.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Arbetsrättssektionen

Sophie Thörne

Christina Madfors

Bilagor: SFS 2008:53